

SZÚCS LÁSZLÓ

Gittai

Ha itt élne, ha élne, ha közöttünk lenne, akár ma is a vezérünk lehetne. A mi színes eminenciásunk. S miért ne élhetne, miért ne lehetne?

Alakja, hangja, mozdulatai, arca, gesztusai. Hetekkel a halála után próbálom nap mint nap összerakni, megidézni Pistát. Nem tudom, nem is próbálom különválasztani a költőt attól a sodró hangulatú embertől, aki első zsenyéim bírálója-bátorítója volt, majd negyedszázaddal később első kötetem szerkesztője. Mester és barát.

Akinek rendkívül erős volt a váradi jelenléte, s milyen kegyetlen ez a világ, hogy a fizikai jelenlétének hiánya miatt a fiatalabb mai írógenerációknak már csak köteteket jelent a polcon a neve. Pedig itt a lába nyoma, a hangja is visszhangzik még a váradi falak között. Helyszínnek és történetek zsúfolódnak össze előttem. Ady kör, péntek esti kocsmázások, a vélt szabadság, Bihari Napló-hőskor, Tóti, édesanyja tekintete, augusztusi vonatozások, buszozások Tokaj felé, a segesvári vasútállomás peronja egy éjszaka, úton Székelyudvarhelyre valamely *Fagyöngy* antológia megünneplésére. Aztán Frankfurt, felolvasás ottani magyaroknak Nikolits Árpi jóvoltából. Mindketten először Nyugaton, a cipőnk talpa egy bécsi utcán érinti először a szabad világot. Vagy még '90-ből, a ki tudja, kinek a jóvoltából megesett Csongrád megyei felolvasókört, Patakival és Balla Pistával négyesben, ezerszer felidézett, közismert és elmesélhetetlen történetekkel. Aztán ott a *Kelet-Nyugat*, a fiatal költőnként beküldött versei sikere okozta öröm, vagy csak a vállára vetett kabát a tavaszi napfényben.

Egy zárt, sötét furgonban megivott demizson borunk Margittától Váradig, anyósköltöztetés címén, a nappalijában kedvenc festménye, Kis Alextól *A célozó*. Egy üveg Rákóczi sör a Körös-parton a Darvas-házzal egy vonalban, *Kis kece lányom* éneklés akárhol, letépett rózsaszál, „un boboc pentru doamna Mimi”, ki tudja, vele is mi lett nagy ismeretlenségében? Aztán a felirat Gyulai Kati ajtófélfáján (falán?): „ma kedvem van, ma nincs kedvem hazamenni”. *Újesztendő, vígságszerző* kurjantása fejfájós újévi reggeleken az ajtóban, aztán a forradalom napjai, a pártalapító, a könyvek, a versek, az araszosok, az *Utu rea* válogatott kötet szerkesztésének öröme-izgalma, végül az egyre ritkuló találkozások, a hatalmas tenyér mind gyöngébb szorítása, egy-két telefonhívás még, mélybe bukó szavak, augusztus hatodikától a csönd.

Itt élt, közöttünk volt, a vezérünk volt. Szellemi vezérünk, színes eminenciásunk.

Hogy az ördögbe is lehetne elfeledni?